

Bertius

Szakmai beszámoló a TtRE DRK Múzeuma 204111/04194 számú NKA pályázatához

A Tiszántúli Református Egyházkerület Debreceni Református Kollégium Múzeuma 2019-ben pályázatot nyújtott be a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjteményi Kollégiumához „16–18. századi muzeális dokumentumok restaurálása állandó és időszaki kiállításokon való bemutatásra” címmel. A pályázaton Petrus Bertius: *Theatri geographiae veteris* című atlaszát restauráltattunk. A restaurálást a *Pannóniusz Restaurátor e. v. Vankó Ágnes Emese* végezte el.

A restaurált dokumentum elhelyezése: A középmézőben arabeszk medallionnal díszített (vaknyomásos) nagyméretű egészpergamen kötésbe kötött, kézzel színezett rézmetszetes térképeket tartalmazó könyvet az *500 év a könyvkötések tükrében* című reprezentatív kiállításunkon helyeztük el. A muzeális dokumentum mellett táblán jelenítettük meg az NKA logóját és a támogatás tényét. (Lásd a mellékelt fotódokumentációt.)

Az eltervezett **restaurálási folyamatok eredményeként** a muzeális dokumentum állapotromlását megállítottuk. A kötet gerince korábban kettétört, a kötéstáblák elváltak a könyvtesttől, a lapok vízfoltosak és penészesek voltak. A fertőzés legalább harminc lapot és kézzel színezett térképet érintett. A restaurálási tervben a dokumentum teljes restaurálását vállaltuk. A penésszel fertőzött lapokat megtisztítottuk, a szétszakadt gerincű kötetet az eredeti anyagok, forma és motívumkincs megtartásával újraalkottuk.

A pályázati beszámoló elérhető az *500 év a könyvkötések tükrében* című kiállítást megjelenítő honlapon: <https://silver.drk.hu/hu/kiallitoterem> [1].

Debrecen 2019. december 10.

.....
Dr. Fekete Károly

a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke

Az elvégzett beavatkozások leírása és dokumentációja

U 50 - Petrus Bertius: *Theatri geographiae veteris*, Leiden, Hondius, 1618.

Megtörtént a kötet teljes restaurálása és fertőtlenítése. A könyv borításának lebontása, száraz tisztítás, a penész porszívóval történő eltávolítása, a könyvtest portalanítása. Szétszedés, mosás, fertőtlenítés timol-alkohol keverékével. A festett lapok egyenkénti alkoholos fertőtlenítése, majd a hátoldalról történő nedvesítés víz és etilalkohol 3:1 arányú keverékével. A nedvesítést permetezéssel végeztük a lapokat felfüggesztve, így vált lehetővé hogy a papír anyaga fel tudjon venni annyi nedvességet, amely föloldja és kimossa a vízfoltokat anélkül, hogy a festés leázzon. Száradás után a lapszélek sérüléseinek és az ívközepek javítása japánpapírral, az ívek préselése, újrafűzése. A gerinc enyvezése, gömbölyítése, kasírozása vászonnal. A táblákon a beütések felnyitása, a sarkokon megtört papírtáblák megerősítése enyves átitatással, majd papír átborítással. Ezután a táblák sarkainak és a pergamen sérüléseinek javítását végeztük el pergamennel, új félpergamen kötet készítettünk gerinclemezzel, majd következett az eredeti pergamennel borított táblák beütéseinek visszagarasztása. A kötéstáblák vetemedésének („teknősödés”) visszafordítására a belső oldalról két réteg ellenkasírozást végeztünk. Új kötőszalagok befűzése, a nyílásban a vásznak és a papírcsík, majd az eredeti előzékek ragasztása. Az eredeti aranyozott bőr címke visszahelyezése a gerincre.

Copyright

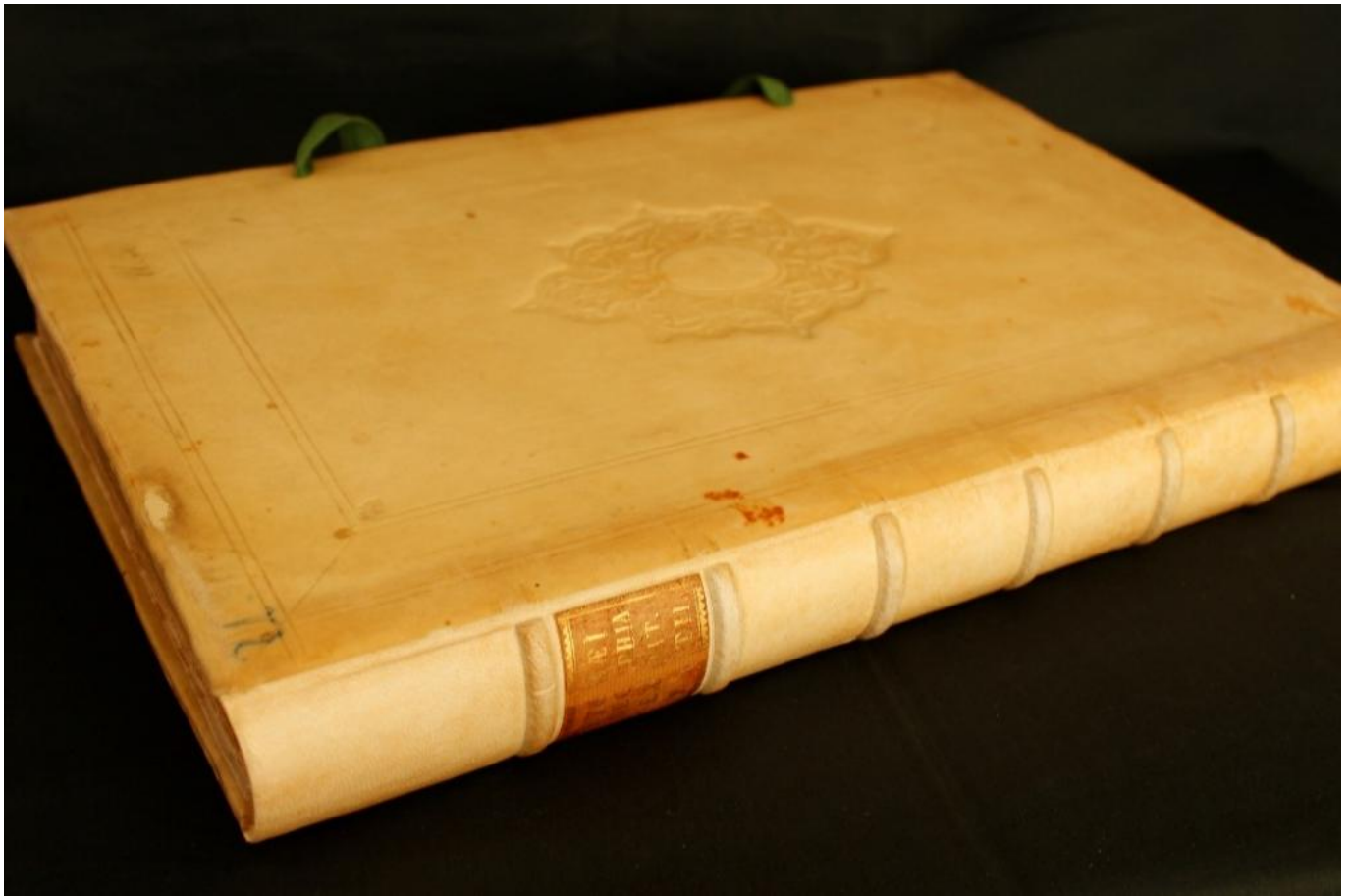

Restaurálás előtt

Restaurálás előtt

Copyright

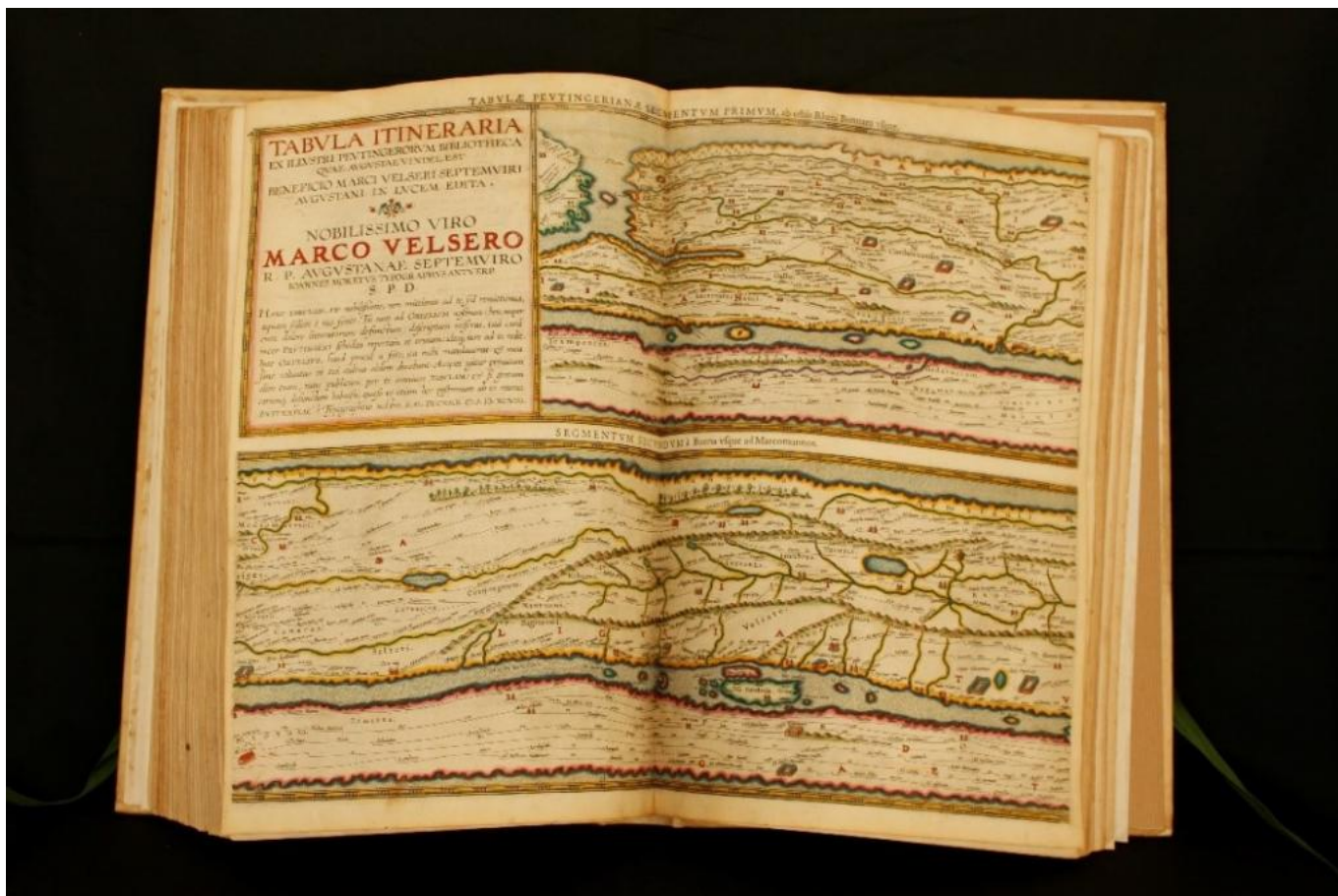

Restaurálás után

Restaurálás után

Copyright

Restaurálás után

Debrecen, 2019. december 11.

.....

Dr. Fekete Károly

a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke

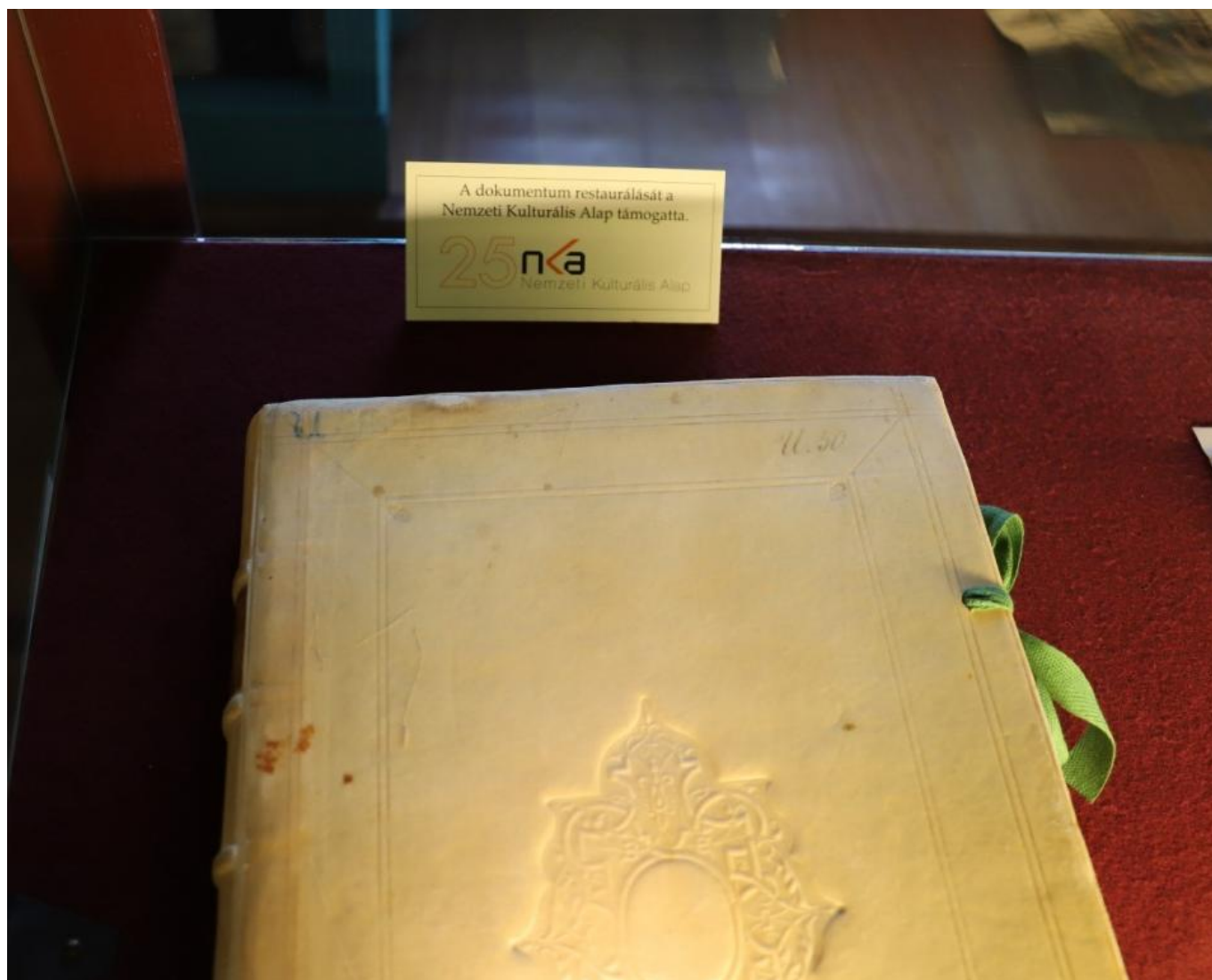
A restaurált dokumentumok elhelyezése (fotódokumentáció)

A pályázati támogatással restaurált dokumentumot és a restaurálás tényét jelző táblát az *500 év a könyvkötések tükrében* című kiállításunkon helyeztük el.

Copyright

Copyright

Debrecen, 2019. december 11.

.....

Dr. Fekete Károly
a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke

Forrás webcím: <https://silver.drk.hu/hu/content/bertius>

Hivatkozások

[1] <https://silver.drk.hu/hu/kiallitoterem>

Copyright

Intézményünk országos és nemzetközi kapcsolatát az [NIIF](#) program biztosítja. Copyright © 2011 [Debreceni Református Kollégium Nagykönyvtár](#). Minden jog fenntartva. Készítette: győri [Silva Judit](#) (silva.judit@drk.hu)
(subject: Nagyk%3B6nyvt%C3%A1r%20honlap) (Győri Tibor)